

til fuld Eiendom. Dette Endringsforslag har Udvalget ikke troet at kunne tiltræde. Man erkjender vel, at Arvefæste har sine Fordele, og man indrømmer endog villig, at navnlig Arvefæste er i Fideicommissernes Interesse; men paa den anden Side har Arvefæste ogsaa flere forffjellige Ulemper. Spørgsmaalet om, hvorvidt Arvefæste er at foretrække for Selveien- dom, blev imidlertid saa omstændelig behandlet under Sagens foregaaende Behandling, at jeg ikke vil trætte Forsamlingen med at gjentage, hvad der kan anføres for det ene eller det andet, og det saa meget mindre, som det af Re- gjerungen ogsaa er udtalt, at Afhændelse til fuldkommen Eiendom er at foretrække for Overdragelse i Arvefæste, hvilket Departements- tinden for 1849 Pag. 858 og 859 udviser, og det var ogsaa i Erkjendelsen af disse Ulemper, som Arvefæste medfører, at Regjeringen tog den Beslutning, at der skulde aabnes Besidderne af Fideicommissers Udsigt til at erholde Bevillinger til at afhænde Fæstegods til fri Eiendom.

Trefchow: Med Hensyn til det Endringsforslag, som er foreslaaet af mig tillige med to andre Medlemmer af Thinget, skylder jeg at gjøre Rede for de Grunde, som dertil have bevæget os. Det er upaatvivleligt af Vigtighed og ønskeligt, at der kan ske Overgang fra Fæstevæsenet til Eiendom; idetmindste antager jeg for mit Vedkommende, at Fæstevæsenet er skadeligt, ikke alene med Hensyn til Godseierne og Bønderne, men ogsaa med Hensyn til Staten i det Hele. Men det bør dog ske paa en saadan Maade, at Rettigheder, ikke derved krænktes, og at der tages tilbørligt Hensyn til de Forhold, som eksistere. Naar man nu attraaer, at hæmme de Baand, som hvile paa Besidderne af Lehn, Stamhuse og Fideicommissers, forsaavidt de ere indskrænkede med Hensyn til Afhændelsen af Bøndergods, som henhører under disse Eiendomme, saa bør der dog tillige tages tilbørligt Hensyn til de Diemed, hvori disse forffjellige Institutioner ere stiftede, og man bør, forsaavidt som det er foreneligt med Diemedets Opnaaelse søge at bevare, hvad der har været Hensigten med disse Indstiftelser. Denne Hensigt har jo upaatvivlelig været, at konservere for Familien en

Eiendom, som bestandig skulde blive hos den, og af hvilken den skulde have sin Indtægt, og har Grunden tillige, ved dertil at bestemme Fordegods, været den, at man har anseet denne Art af Eiendom for til enhver Tid at være den sikreste og at være af den Besskaffenhed, at det, som den ydede, æquivalerede i Priserne til den Tid, for hvilke Vedkommende kunde føre et Liv, passende til det, som Indstifteren af disse Institutioner maatte ønske, at de skulde være istand til at føre. Naar der nu saaledes er Spørgsmaal om, at hæve de Baand, som ved Erectionerne ere paalagte med Hensyn til disse Familieeiendomme, saa bør der vistnok ikke alene tages Hensyn til at gjøre det paa en saadan Maade, som gjør det lettest muligt for de Personer, som attraae at convertere Eiendommene til en aldeles fri Afhændelse; men der bør ogsaa tages Hensyn til vedkommende Indstifters Hensigt. Nu er det vel unægteligt, og det er ogsaa nylig af den ærede Ordfører udtrykkeligt anført, at ved Afhændelse til Arvefæste opnaaes dette Diemed fra Indstifterens Side meget bedre end ved Afhændelse til fri Eiendom. Grunden hertil er jo let at indsee. Thi, hvor Overgangen skeer til Arvefæste, der betinges, hvad man benævner en Canon, hvilken for det meste bestemmes til Korn, og da denne Canon hæfter paa Eiendommen, saa høves derfor en til enhver Tid ordentligviis fuldkommen beskyttende Sikkerhed, og da den ligeledes ordentligviis betinges i Korn, saa høves derved en Værdi, der ligeledes sikker den, som oppebærer Indtægten, en saadan Indtægt, der svarer til Priserne paa den Tid, da denne Indtægt oppebæres. Altsaa fortjener det fra denne Side, og det er vistnok en meget vigtig Side, at komme i Betragtning, at, naar der absolut skal ske et Brud paa de Bestemmelser, som engang ere givne med Hensyn til disse forffjellige Arter af Eiendom, dette Brud da maa blive saa ringe som muligt, og at man søger at bevare Hensigten af disse Indstiftelser ved at tilstaae en saadan Frihed som den, hvorom her handles. Det forekommer mig derfor, som om den Betragtning, der, saavidt jeg skønner, i Særdeleshed fra Udvalgets Side er lagt til Grund for dets Vægring ved at optage dette Forslag, at det mulig og sandsynligviis vil lægge